

Opvoederschap mbt psychologische basisbehoeften van kinderen

Psychologische basisbehoeften van kinderen

1. Relationale verbondenheid en (ervaren) nabijheid;
2. Competentieontwikkeling en competentie ervaren;
3. Identiteit en autonomie verwerven;
4. Weerbaarheid en veerkracht ontwikkelen

Verwachtingen met betrekking tot het opvoederschap

1. **Opvoeders bieden veilige, liefdevolle en zorgzame (gezins)relaties:** ze bekrachtigen hun kind onvoorwaardelijk in de kernovertuiging zich gezien, gehoord, begrepen, gewaardeerd te voelen en erbij te horen
Voorbeelden: laten liefde en waardering onvoorwaardelijk blijken; tonen empathie; tonen betrokkenheid bij activiteiten; tonen sensitieve responsiviteit (herkennen en interpreteren de signalen die het kind laat zien en reageren daar passend op); hebben gezamenlijke activiteiten met gedeeld plezier; zijn aanwezig, helpen en steunen het kind.
2. **Opvoeders stimuleren de ontwikkeling en het leren van vaardigheden**
Voorbeelden: realistische leeftijdsadequate verwachtingen van wat kinderen wel en niet moeten kunnen; bieden houvast en overzicht (voorspelbaarheid) door regelmaat en vaste gewoonten; bieden een ontwikkelingsstimulerende leefomgeving; stimuleren taal, spraak, communicatie, spel, motoriek en zelfstandigheid; tonen adequaat voorbeeldgedrag; dragen waarden en normen over; geven concrete (start)opdrachten; versterken gewenst gedrag door gedragscomplimenten ipv persoonscomplimenten; monitoren activiteiten op school en in derde milieu; stellen grenzen.
3. **Opvoeders bieden passende steun bij de autonomie- en identiteitsontwikkeling:**
Voorbeelden: ze helpen hun kind zicht op en vertrouwen te krijgen in eigen kwaliteiten en voorkeuren en moedigen aan om meningen te ontwikkelen en voor zichzelf op te leren komen; volgen en steunen initiatieven van het kind door belangstellend te reageren, geïnteresseerd te luisteren; bieden passende keuzemogelijkheden; kennen en benoemen voorkeuren en identiteitskeuzen van het kind; tonen trots en waardering.
4. **Opvoeders bieden passende steun om weerbaarheid en veerkracht te verwerven** voor bij het leven horende uitdagingen, spanningen en tegenslag bij dagelijkse beslommeringen.
Voorbeelden: model staan voor het hanteren van emoties; ondersteunen van de socialisatie van emotionele uitingen; ondersteunen van toenemende zelfregulatie; invoelend, duidelijk, positief en consequent leidinggeven; rustig en kalm blijven (eigen stress reguleren) en geduld bewaren bij oplopende spanning van het kind; bijsturen, informatie geven; ondersteunen bij het oplossen van problemen.

